

ooren in 't werk; de plaatsing der nieuwe machines eischte al zijn aandacht, zoodat hij weinig tijd overhield, aan Wiesje te denken. Trouwens, hij deed het ook liever niet, voelde iets als pijn, en een vaag zelfverwijt als z'n gedachten toch dien kant uitgingen, en haastig probeerde hij dan meestal, ze in een andere richting te leiden.

Dat was voorbij. Afgedaan.

En de Ten Berghe's kwamen nog drukker dan tevoren. Wim en Antie musiceerden. Vader Ten Berghe knipoogde veelbetekenend tegen Wim z'n moeder, wanneer hij die twee jonge hoofden dicht bij elkaar over de muziek gebogen zag.

En op een avond snikte Wiesje op haar gemeubileerde huurkamer in den Achterhoek boven de krant met de advertentie over twee kolommen.

Wim bleek goed gezien te hebben met die machines. Die maakten de overwinning mogelijk in den harden concurrentiestrijd.

Mijnheer Ten Berghe had, na Wim's huwelijk met Antie, al zijn geld in de fabriek gestoken, die floreerde als nooit tevoren. Uitbreiding volgde op uitbreiding, en de dividenden stegen, waar de concurrenten geen of belangrijk minder dividend uitkeeren konden.

Zijn vader kon niet lang getuige zijn van den opbloei, dien hij vol trots een gevolg noemde van zijn raad aan Wim. Een half jaar na 't huwelijk van zijn zoon, stierf hij plotseling in een beroerte.

Wim werd directeur. Zijn aanzien en verantwoordelijkheid stegen, zijn successen vermeerderden zich, maar toch voelde hij zich niet voldaan en gelukkig. Op stille oogenblikken, 's avonds, wanneer hij zijn gedachten den vrijen loop liet, kwam steeds weer datzelfde meisjesgezicht hem voor den geest. Wiesje.

Zijn huwelijk met Antie was niet gelukkig. 't Was een vergissing, moest hij zichzelf bekennen. De basis was te wankel en te luchtig geweest. Er waren oogenblikken, dat hij zich ver van haar verwijderd voelde. Hun gedachtenleven had niets gemeen. En na den eersten, korten verliefdeheidsroes, zag hij kritischer en scherper nog dan tevoren, het leeg leventje van Antie, zonder eenigen diepgang.

Ze was „van de kerk”, ja, maar daarmee was ook alles gezegd, en niets meer dan dat vlakke cliché uitdrukt. Over zijn geloofsleven, zijn moeilijkheden en twijfel kon hij nooit met haar spreken. Als hij 't een enkelen keer probeerde, haalde ze verveeld haar schouders op.

„Wat ben je weer zwaar op de hand, vanavond!”

Ze ging zelden mee ter kerk. Wist steeds een uitvluchtje of ongesteldheid te bedenken. En werd steeds uithuiziger. Ze sloeg geen gelegenheid tot uitgaan over.

Wim, 's avonds moe van zijn werk in de fabriek en den rompslomp van correspondentie, die hij thuis nog af te handelen had, voelde zelden lust om mee te gaan. En dan zat hij, eenzaam en onbevredigd, alleen thuis, in z'n groote, rijk gemeubileerde landhuis, arm...

Hij verzette er zich tegen, vocht, voelde het duidelijk als ontrouw, en toch kon hij het niet verhinderen, dat zijn gedachten dan afdwaalden, vol heimwee, naar de avondwandelingen met Wiesje, naar hun vertrouwelijke gesprekken, en verlegen-eerlijke bekentenissen van dezelfde moeilijkheden in hun geloofsleven. Met Wiesje had hij kunnen praten. Die begreep hem.

En weer voelde hij dan, met iets van wroeging en berouw, hoe schandelijk hij haar behandeld had. Hoe onbezonnen en lichtvaardig zijn huwelijk met Antie begonnen was. Met zakelijke overwegingen en een oppervlakkige sympathie als uitgangspunt.

Verdiende straf, dat het nu mis ging. Hoe had hij het ook anders kunnen verwachten? Voor de buitenwereld leek alles heel mooi. Op zijn leeftijd directeur van een welvarende fabriek, getrouwd met een schatrijke, mooie, jonge vrouw, een prachtig landhuis...

Maar was hij gelukkig? Wat was geluk? Gelukkig was hij ten slotte geweest, ondanks de strubbelingen en moeilijkheden thuis, met Wiesje's liefde. Al had hem toen ook alles moeilijk en hopeloos geleken.

Had hij toch het hutje op de hei moeten kiezen? Wat hielpen hem z'n ruime inkomsten, zijn nieuwe machines, zijn vergrootte fabriek, als hij 's avonds geen vrouw thuis vond, met wie hij erover praten kon? Die meeleefde, en belangstelde in zijn werk? Die hem met hartelijkheid en warmte omgaf?

O zeker, ze waren goed samen. Oneenigheid was er nooit. En de huishouding met al z'n personeel liep geregeld en ordelijk.

Maar hij voelde zich als een vreemde bij z'n vrouw. Niets was zij voor hem. Niets hadden zij gemeen.

En haar musicaliteit, die hem eerst geboeid had, werd hem nu een oorzaak van wrevel, nu zij die misbruikte als aanleiding tot uithuizigheid.

Hij voelde zich oud een eenzaam. Antie gaf hem op een avond te kennen, dat ze met haar ouders het laatste van

December naar de wintersport wilde, in Zwitserland. Wim kon niet mee. Hij kon niet op de fabriek gemist worden. En hij had verwacht dat Antie om hem thuis zou blijven. Maar als een soort opoffering gaf ze te kennen, dat ze dan maar zorgen zou, vóór oud en nieuw weer thuis te zijn.

En als tegen een berg zag hij nu al op tegen de eenzame Kerstdagen, alleen met zijn gedachten. Ze verlieten echter anders dan hij verwacht had. Tweeden Kerstdag 's middags, toen hij met z'n gedachten overal elders was dan bij z'n vrouw, vervuld van Wiesje als hij was, die hij dien morgen in de kerk gezien had, voor 't eerst weer met vakantie thuis, kwam er een telegram van zijn schoonvader: „Directe overkomst gewenscht. Antie bij skiën verongelukt.”

Ze was dood.

Een zwaar schuldbesef drukte op hem. Was hij voor haar wel geweest wat hij zijn moest? Was hij ook niet vreeselijk tekortgeschoten? Hoe zou zij gestorven zijn, zoo schielijk en zonder voorbereiding? Zij, met haar luchtige vlindernatuur?

Had hij z'n plicht wel gedaan? Hoe weinig had hij met haar over geestelijke dingen gesproken, na haar eerste koele afwering. Uit gemakzucht had hij gezwegen, haar „met rust” gelaten, alle verantwoordelijkheid van zich afgeschoven, en haar daarin aan haar lot overgelaten. Hoe had hij ook daarin als een vreemde naast haar verder geleefd en zijn verantwoordelijkheid vergeten.

Nu was 't onherstelbaar!

Geslagen kwam hij terug. Vermoeid, en met een afkeer van zichzelf, omdat er slechts plaats was in zijn hart voor schuldbesef, en zelfaanklacht, maar niet voor verdriet...

* * *

In de zomervacantie sprak hij voor 't eerst na hun scheiding Wiesje weer; onverwachts ontmoette hij haar, alleen fietsend buiten de bebouwde kom.

En hij ging haar verlegen en onzeker tegemoet. Ze was bleeker geworden; haar gezichtje ernstiger en spitsier. Maar in haar mooie en groote oogen leefde nog dezelfde glans. Hij las er vergeving, en beloften in. Samen gingen zij verder, steeds langzamer loopend.

En als een kleine jongen smeekte hij:

„Wiesje, vergeef me. Kun je me vergeven? Laten we weer van voren af aan, opnieuw beginnen.”

Ze gaf hem geen antwoord, maar haar oogen, vol tranen, zeiden het hem.



Ds. C. L. F. van Schelven, em.-predikant der Geref. Kerk, die de gemeente Wageningen van 1893 tot 1929 heeft mogen dienen, is tengevolge van een ongeval ontslapen in den ouderdom van 75 jaren.



De heer W. J. Bossenbroek heeft den 18den Dec. j.l. zijn zilveren jubileum mogen vieren als bestuurslid van de Chr. Werklieden-vereeninging „Patrimonium”, afd. Amsterdam.